

Minulosť a súčasnosť Liptovského Hrádku

Najmenšie mesto Liptova je obdarované štedrým prírodným, kultúrnym a historickým potenciálom a bohatými ľudskými zdrojmi. Liptovský Hrádok v súčasnosti hľadá svoju novú tvár rozvíjajúceho sa centra cestovného ruchu s väzbou na tradície lesníctva, včelárstva, školstva, obchodu, ťažby a spracovania dreva a železnej rudy, pltníctva, rybárstva, podhorských a horských poľnohospodárskych aktivít a remesiel s tým spojených, ale aj modernú históriu telekomunikačných a informačných technológií.

Obyvatelia mesta sú hrdí na hrad a kaštieľ, jazierko s kaplnkou, budovu prvej lesníckej školy v Uhorsku, arborétum, budovu Solného úradu, vážnicu a zvonicu, zvyšky pôvodnej vysokej pece Maša, chránenú lipovú alej s klasicistickým rímskokatolíckym kostolom, kaplnkou so sochou Piety ako i na ďalšie pamätihodnosti. Remeselná zručnosť obyvateľov mesta a okolia je prezentovaná v Národopisnom múzeu (Liptovské múzeum), ktorého súčasťou je unikátna expozícia ovčiarstva. V jeho súčasnej budove sídlil v rokoch 1795 až 1808 hrádocký prefekt František Wisner, ktorý sa významne zaslúžil o hospodársky rozvoj mesta. Mesto je bohaté na osobnosti v lesníckej oblasti, poľnohospodárstve, kultúre, technike. Netreba zabúdať na významných športovcov, ktorí žali svetové trofeje v cyklistike a bežeckom lyžovaní. V súčasnosti sa v medzinárodných súťažiach výborne uplatňujú detskí tanečníci, výtvarníci, elektronici. Úspešné vo svojich ambiciózných zámeroch sú stredné školy SOŠ lesnícka, SOŠ elektrotechnická, Gymnázium a Súkromné tanečné konzervatórium. Reprezentanti samosprávy oceňujú súčasné osobnosti slávnostným pripomenutím si nielen ich celoživotných snáh a aktivít, ale aj osobných vlastností, ktoré sú motiváciou a príkladom pre mladých aj starších. Novú tradíciu začala v roku 2015 Komunitná nadácia Liptov udeľovaním ceny Ladislava Habiňáka, ktorý založil Školské výpočtové stredisko (ako súčasť strednej elektrotechnickej školy) s prvým sálovým číslicovým počítačom v bývalom Československu (1975). Výsledkom sú desiatky tisíc vyškolených programátorov, technikov, ľudí schopných aktívne využívať informačné technológie. Pri vzniku silnej tradície elektrotechnického priemyslu stála Tesla Liptovský Hrádok (1950), z ktorej neskôr vyrástlo množstvo väčších či menších firiem v oblasti telekomunikácií a informatiky.

Liptovský Hrádok je mesto s čarokrásnou prírodou pri sútoku Belej s Váhom, ktoré ponúka možnosti využitia sa vodákov, lyžiarov, skialpinistov, horolezcov, rybárov a poľovníkov.

Mestská časť Dovalovo bola v minulosti obcou želiarov, včelárov, povozníkov a poľnohospodárov so zameraním na chov oviec, hovädzieho dobytku a spracovanie produktov z tohto chovu, no aj tradičných domácich remesiel – tkáčov, košíkárov a rezbárov. Zvlášť vychýrení boli dovalovskí murári a tesári, prácu ktorých môžeme obdivovať v centrálnej časti obce s originálnymi prvkami architektonického riešenia, predovšetkým okien a striech. Dominantou Dovalova sú rímsko-katolícky kostol z druhej polovice 13. storočia zasvätený sv. Martinovi Tourskému a klasicistický kostol Evanjelickej cirkvi a. v. Dovalovo má bohatú históriu a významných rodákov, ktorí sa svojou prácou a životnými postojmi zaradili medzi popredné osobnosti slovenskej histórie – Ján Nepomuk Bobula, staviteľ, publicista, politik, Dr. Ján Gašperík, včelársky spisovateľ a historik, organizátor novodobého včelárstva na Slovensku a ďalší.

V rámci Mikroregiónu Pod Poludnicou vybudovalo mesto náučný chodník – trasu pamätihodností. Z jeho zastávok spomeňme aspoň Evanjelický kostol, Hrob doktora Alberta Škarvana, publicistu a prekladateľa ruskej a francúzskej literatúry, tolstojovca a propagátora esperanta, Lapidárium židovského cintorína (zbierka náhrobných kameňov a krížov vznikla vďaka projektu Mosty – Gesharim), vápencový útes Skalka v Hradskej hore s vyhliadkou na mesto a masívy Tatier, pamätník Stretnutie armád, ktorý symbolizuje stretnutie Partizánskeho oddielu Vysoké Tatry, vojsk 18. armády 4. ukrajinského frontu a 1. čs. armádneho zboru.

V súčasnosti sú v Liptovskom Hrádku aktívne mnohé občianske organizácie zamerané na kultúru, šport a rozvoj horného Liptova. Spomeňme Art Štúdio, ktoré vytvára priestor pre filmárov, fotografov, maliarov, rezbárov poriadaním výstav, súťaží, festivalov a diskusií, Spoločnosť priateľov Múzea Liptovskej dediny, Miestnu akčnú skupinu Horný Liptov, Komunitnú nadáciu Liptov, divadelný súbor ATAK9, folklórne súbory a tanečné školy Bystrianka, Cindruška, Jessy, súkromná a mestská ZUŠ, spevácke cirkevné zbory, aktívna je Jednota dôchodcov, športové kluby, hasičský zbor, včelárske spolky a ďalšie zoskupenia podporujúce občianske aktivity.

Samospráva rozbehla množstvo projektov a je výnimočne úspešná v získavaní prostriedkov z externých fondov na ich realizáciu. Boli zrekonštruované školy, okolie hradu a kaštieľa, chodníky,

4.5.9 Liptovský Hrádok

cyklotrasy, vybudované námestie Františka Wisnera, ihriská, postavené nové byty, technická infraštruktúra potrebná pre manažment odpadu a druhotných surovín. Organizovaním desiatok kultúrnych podujatí, Hornoliptovského jarmoku, športových a tanečných súťaží, filmových a hudobných festivalov, koncertov, výstav a odborných podujatí sa mesto Liptovský Hrádok radí medzi významné slovenské kultúrno-spoločenské centrá. Podobne úspešné sú aj firmy (obnovené technológie, zrekonštruované priestory podnikov) a neziskové organizácie pôsobiace na území mesta. Oblíbeným miestom neformálneho stretávania mladých aj starších je Caffè Exclusive, ktorá prispieva k rozvoju komunity spoločenskými podujatiami, prednáškami, koncertmi.

Liptovský Hrádok v roku 2022

V rámci prípravy nového rozvojového dokumentu do roku 2022 uskutočnila radnica prieskum potrieb a očakávaní obyvateľov mesta. Na základe tohto prieskumu bola sformulovaná vízia budúcnosti v tejto podobe:

Liptovský Hrádok je moderné európske mestečko, vyhľadávané turistické centrum Horného Liptova, charakterizované symbiózou sútoku Belej a Váhu. Pre svoj všestranný rozvoj využíva štedrý historický, kultúrny, prírodný a ľudský potenciál. Ponúka bohaté športové vyžitie v letnom i zimnom období. Mesto vzdelaných, aktívnych a ambiciózných ľudí, ktorí dosahujú medzinárodné úspechy, ale zároveň si vážia nenarušenú identitu horského mestečka. Mesto s bezpečnou súčasnosťou, poskytujúce priaznivé podmienky pre život, prácu a podnikanie, vytvára priestor pre tvorivú spoluprácu nielen v regióne, ale aj so zahraničnými partnermi. Svojím vonkajším vzhľadom, čistotou, prístupom obyvateľov k prostrediu slúži ako vzor pre mnohé mestá na Slovensku aj v zahraničí. Je vyhľadávaným miestom na bývanie pre nových obyvateľov vďaka svojej polohe, službám a atraktivite, ale aj vďaka funkčnej samospráve a podieľaní sa občanov na správe vecí verejných. Naďalej naplňa atribúty s ním oddávna spájané - mesto zelene a mladých - vďaka sústavnej starostlivosti o zeleň a arborétum, ako aj úspešným základným a stredným školám.

Každý, kto raz prenikne do histórie a súčasnosti mesta, spozná pamiatky, prírodu a život tunajších ľudí, stane sa priateľom Liptovského Hrádku a stotožní sa s tvrdením: „Oplatí sa vidieť, navštíviť, spoznať, objaviť a skúsiť.“

Stratégia pre dosiahnutie vízie

Občania mesta a jeho predstavitelia sú pripravení naplniť víziu budúcnosti

- sústavnou prácou samosprávy na zlepšovaní kvality života obyvateľov mesta v oblasti služieb a infraštruktúry,
- **vytváraním podmienok pre vznik a udržanie pracovných príležitostí,**
- kladením dôrazu na aktívnu občiansku spoločnosť a spoluprácu,
- ako aj šetrným využívaním prírodných zdrojov a aktívnou ochranou hodnôt územia.

Za prioritu je považovaná oblasť pracovných príležitostí.

Členovia pracovnej skupiny Liptovský Hrádok

Pracovná skupina v meste Liptovský Hrádok pracovala v zložení:

- Mgr. Branislav Tréger, PhD., primátor,
- PhDr. Iveta Zuskinová, viceprimátorka,
- Ing. Iveta Jurečková, hlavná kontrolórka,
- Ing. Ján Kazár, referát krízového riadenia a zverejňovania,
- Ing. Anna Rašiová, referát vnútorných vecí,
- Danica Žiaková, referát kultúry,
- Ing. Martina Harichová, referát organizačný, sociálnych vecí, školstva, bytový,
- Mgr. Ivana Kapitánová, referát organizačný, sociálnych vecí, školstva, bytový,
- Ing. Iveta Gajdošová, referát rozpočtu a záverečného účtu,
- Mgr. Peter Popelka, referát správy nehnuteľného majetku,
- Ing. Soňa Slosiarová, referát služieb, obchodu a podnikania, CR, RP a RR
- Ing. Zuzana Strapňová, referát investičnej výstavby, odpadového hospodárstva a energetiky,
- Ing. Ivana Oravcová, referát investičnej výstavby, cestného hospodárstva a dopravy,

Spoločný program rozvoja obcí Horného Liptova do roku 2022

Spracovateľ: MAS Horný Liptov 2015

4.5.9 Liptovský Hrádok

- Ing. Beata Surovčková, referát územnej prípravy, investičnej výstavby a evidencie stavieb,
- Ing. Viera Malastová, referát životného prostredia, ochrany prírody a krajiny, poľnohospodárstva a vodného hospodárstva,
- Ing. arch. Tibor Ištók, referát riadiacich činností,
- Ing. Miloš Barák, BYP, s. r. o.
- Mgr. Jozef Koscelník, mestská polícia.

Návrh SPRO bol prerokovaný v obecnom zastupiteľstve 29. 10. 2015 (Uznesenie č. 47/2015) a zverejnený na pripomienkovanie na webovej stránke mesta v dňoch 25. 11. 2015 – 11. 12. 2015.

4.5.9 Liptovský Hrádok

Budovy vo vlastníctve mesta Liptovský Hrádok a ich stav

Mesto Liptovský Hrádok vlastní 29 budov v katastrálnom území Liptovský Hrádok a Dovalovo. Jedna budova je nevyužívaná, dve objekty sú prenajaté súkromným osobám na podnikanie. Ostatné budovy sú prevádzkované a plne využívané.

Zhodnotenie technického stavu: do kategórie novostavby a budovy po rekonštrukcii je zaradených 8 objektov (28%). Čiastočne zrekonštruované sú 3 budovy (10%). Celkovú rekonštrukciu je potrebné previesť v 9 budovách (31%). Ostatné objekty, 9 (31%) sú objekty technickej infraštruktúry a prenajaté priestory.

	Názov budovy	Kategória stavu budovy
1	Mestský úrad, Hviezdoslavova 170, Liptovský Hrádok	1
2	Základná škola, Hradná 342, Liptovský Hrádok	1
3	Základná škola, J. D. Matejovie 540, Liptovský Hrádok	1
4	Materská škola, Hradná 335, Liptovský Hrádok	1
5	Bytový dom, Športová č. 1738, Liptovský Hrádok	1
6	Bytový dom, Športová 1713, Liptovský Hrádok	1
7	Bytový dom (bývalá slobodárka), Športová č. 551, Liptovský Hrádok	1
8	Bytový dom, Sady M. R. Štefánika 73, Liptovský Hrádok	1
9	Kultúrny dom, J. D. Matejovie č. 591, Liptovský Hrádok	2
10	Materská škola, Belanská 593, Liptovský Hrádok	2
11	Budova BYP, s.r.o., Hviezdoslavova 141, Liptovský Hrádok	2
12	Kultúrny dom, Dovalovo 462, Liptovský Hrádok	3
13	Materská škola, Dovalovo 425, Liptovský Hrádok	3
14	Telocvičňa T/18, Športová 1375, Liptovský Hrádok	3
15	Tribúna, Športová 1376, Liptovský Hrádok	3
16	Obchodno – administratívna budova, Hradná 337, Liptovský Hrádok	3
17	Turistická ubytovňa, Športová 580, Liptovský Hrádok	3
18	Budova bývalého informačného centra, SNP 896 (pri železničnej stanici), Liptovský Hrádok	3
19	Požiarna zbrojnica, Dovalovo 475, Liptovský Hrádok	3
20	Administratívna a sociálna budova (technické služby), Podtureň 206	3
21	Kotolňa, Fraňa Kráľ'a 454, Liptovský Hrádok	4
22	Kotolňa, Prekážka 721, Liptovský Hrádok	4
23	Výmeníková stanica – kotolňa, Belanská 547, Liptovský Hrádok	4
24	Garáž, Hviezdoslavova 901, Liptovský Hrádok (vo dvore BYP, s.r.o.)	4
25	Garáže, Podtureň 328 (areál technických služieb)	4
26	Veľký podchod	4
27	Triediareň TKO, Žadovica	4
28	Budova technickej vybavenosti, Belanská 1709, Liptovský Hrádok	5
29	Budova Centra voľného času, Belanská 544, Liptovský Hrádok	5

Vysvetlivky:

- 1 zrekonštruovaná budova: na budove sú vymenené okná a zateplená, novostavba
- 2 čiastočne zrekonštruovaná: vymenené okná, alebo zateplená
- 3 potrebuje úplnú rekonštrukciu
- 4 objekty technickej infraštruktúry: kotolne, výmeníkové stanice, garáže
- 5 prenajaté priestory

4.5.9 Liptovský Hrádok

Prehľad subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry

	Názov	Zameranie
1.	Mesto Liptovský Hrádok, referát kultúry	Organizovanie koordinácia kultúrno-spoločenských podujatí v meste, spolupráca s profesionálnymi aj amatérskymi poskytovateľmi kultúry
2.	Mesto Liptovský Hrádok, referát kultúry	Redakčné práce a propagácia; vydávanie Mesačníka mesta; propagácia a spravovanie FB "Hrádocká kultúra"; Redakcia a vydávanie propagačných materiálov mesta
3.	Mesto Liptovský Hrádok, referát kultúry, Mestský klub dôchodcov	Mestský klub dôchodcov - organizovanie a pomoc pri seniorských aktivitách v rámci sekcií: Dovalovo, Lipa, Učítelia a Tesláci.
4.	Národopisné a Ovčiarske múzeum	Národopisná expozícia, ovčiarstvo, unikátne expozície modrotlač a paličkovanej čipky; Úrad prefekta likavsko-hrádockého panstva; Vlastné výstavné podujatia
5.	Občianske združenie ART ŠTUDIO	Združenie neprofesionálnych umelcov zastrešujúce 5 umeleckých sekcií pre amatérsku realizáciu svojich členov
6.	Občianske združenie Detský folklórny súbor Cindruška	Detský folklórny súbor; spracúva folklórne a národopisné tradície najmä regiónu Liptov
7.	Občianske združenie ATAK9	Neprofesionálny divadelný súbor
9.	Občianske združenie Spoločnosť priateľov Múzea liptovskej dediny	Záchrana, dokumentácia a prezentácia ľudovej kultúry v Liptove
10.	Tanečný klub Jessy	Tanečný klub, člen Slovenskej tanečnej organizácie IDO
11.	Klub trubačov Slovenskej republiky	Propagácia a popularizácia poľovníckych zvykov, tradícií a poľovníckej hudby

4.5.9 Liptovský Hrádok

Zoznam organizácií registrovaných ako poberateľov 2%

Komunitná nadácia Liptov	Nadácia
Nadácia lesníckej školy v Liptovskom Hrádku	Nadácia
APZ Liptovský Hrádok, n.o.	Nezisková organizácia
Spoločnosť pri Považskej lesnej železnici	Občianske združenie
Detský folklórny súbor Cindruška Liptovský Hrádok	Občianske združenie
HIERONYMUS	Občianske združenie
Hradgym	Občianske združenie
Kynologický klub Liptovský Hrádok	Občianske združenie
LIPTOVSKÉ KOPÝTKO o.z.	Občianske združenie
Matejka	Občianske združenie
Mestský športový klub	Občianske združenie
MO Slovenského rybárskeho zväzu	Občianske združenie
NEZÁBUDKA	Občianske združenie
Občianske združenie EMITOR	Občianske združenie
Občianske združenie LIPTOVSKO - HRÁDOCKÝ DREVÁR	Občianske združenie
Občianske združenie neprofesionálnych umelcov ART ŠTÚDIO Liptovský Hrádok	Občianske združenie
Rodičovské združenie pri Materskej škole v Dovalove	Občianske združenie
Rodičovské združenie pri Základnej umeleckej škole	Občianske združenie
Spoločnosť pre výskum, vzdelávanie a spolužitie s prírodou	Občianske združenie
Spoločnosť priateľov Múzea liptovskej dediny	Občianske združenie
ŠK Sokol LH	Občianske združenie
Športový a technický klub pri Strednej lesníckej škole v Liptovskom Hrádku	Občianske združenie
Športový klub Edith	Občianske združenie
Športový klub mesta Liptovský Hrádok	Občianske združenie
Športový klub TATRANSKÉ ORLY	Občianske združenie
TJ SOKOL GYMNAZIUM Liptovský Hrádok	Občianske združenie
Rodičovské združenie pri Základnej škole Hradná ul. 342, Liptovský Hrádok	Občianske združenie

Zoznam poskytovaných služieb v Liptovskom Hrádku

1. Opatrovateľská služba poskytovaná Mestom LH – 8 opatrovateliek, 26 opatrovaných
2. Stravovanie dôchodcov v jedálňach základných škôl
3. Záujmová vzdelávacia činnosť – Centrum voľného času Lienka
4. Školské kluby detí v základných školách
5. Mestská knižnica, verejné miesto s prístupom na internet
6. Jazykové kurzy
7. Agentúra podporovaného zamestnávania – APZ, n.o. (chránená dielňa Prvosienka)
8. Služby lekární
9. Súkromné jasle a detské centrum Svetluška
10. Materské školy
11. Umelecké vzdelávanie
12. Činnosť záujmových organizácií
13. Služby maloobchodu, ubytovacích a stravovacích zariadení
14. Donášková služba
15. Závodné stravovanie a cateringové služby
16. Kadernícke a kozmetické služby
17. Pedikúra, manikúra, nechťový dizajn
18. Solárium
19. Krajčírstvo
20. Oprava obuvi
21. Poradenské služby v oblasti podnikania a riadenia
22. Prekladateľská a tlmočnícka činnosť
23. Cestovná kancelária
24. Účtovnícka a auditorská činnosť, daňové poradenstvo
25. Služby bankových inštitúcií a poisťovníctva
26. Poštové služby
27. Služby fotografov, kameramanov
28. Prenájom a lízing hmotného majetku
29. Oprava elektrických prístrojov
30. Geodetické práce
31. Advokátska kancelária
32. Maľovanie, zasklievanie
33. Kamenárske práce
34. Taxislužba
35. Oprava a údržba motorových vozidiel
36. Pohrebníctvo
37. Výroba, rozvod, dodávka tepla, správa bytových a nebytových priestorov, sprostredkovanie údržby bytového fondu
38. Zber komunálneho odpadu
39. Autoškola
40. Predaj pohonných látok – čerpacie stanice
41. Autoumyváreň
42. Komplexné sťahovacie služby, upratovacie a čistiace služby

V LH chýbajú služby:

- sprievodcovské
- služby wellness a relax
- služby informačného centra
- MsÚ – kancelária prvého kontaktu

4.5.9 Liptovský Hrádok

Významné spoločnosti pôsobiace v Liptovskom Hrádku

V roku 2014 bolo v Liptovskom Hrádku evidovaných 295 právnických osôb a 586 podnikateľských subjektov – fyzických osôb. Uvádzame prehľad najvýznamnejších spoločností s prehľadom činnosti:

	Názov	Zameranie
1.	Tesla Liptovský Hrádok, a.s.	Výroba strojárenských, elektronických a elektrických zariadení a komponentov, vývoj a výroba telekomunikačných zariadení
2.	Eltek s.r.o.	Telekomunikačná technika a zariadenia, modulárne systémy, zákazkové systémy
3.	Fibris, s.r.o.	Poskytovanie internetových služieb a dodávky komplexných sieťových riešení vrátane poradenstva
4.	Rettenmeier Tatra Timber s.r.o.	Výroba produktov z dreva - lepené masívne platne, profilové drevo a rezivo pre tesárske práce a drevárske remeslá
5.	GTB a.s.	Autorizovaný dealer vozidiel TATRA, AVIA, MAGMA, TEREX, výroba univerzálnych nadstavieb na vozidlá
6.	M+M PREFA s.r.o.	Výroba a predaj betónových garáží, vodotesných žump, vodomerných šachiet, záhonových a cestných obrubníkov, komínových a plotových čiapok, studní, betónov.
7.	SEDOZA spol. s r.o.	Servis dojacích a chladiacich zariadení, komplexné služby pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo, predaj a inštalácia automatov na mlieko.
8.	Seidel Slovakia s.r.o.	Výroba, vývoj a testovanie elektronických zariadení pre telekomunikačnú, medicínsku a automatizačnú techniku.
9.	TPC s.r.o.	Výroba elektronických programovateľných navíjačiek drôtu a ich príslušenstva
10.	WEGA LH, s.r.o.	Informačné systémy, výpočtová a komunikačná technika.
11.	KOVMAX, spol. s r.o.	Stavebný a hutnícky materiál, kovovýroba, predaj technických plynov, výkup železného šrotu a farebných kovov, prepravné služby.
12.	J.M.H. s.r.o.	Spracovanie projektov na zníženie energetickej náročnosti budov, výstavba budov - rodinné domy, rekonštrukcie, prestavby.
13.	Slovenské inžinierske priemyslové stavby, spol. s r.o.	Vodohospodárske a inžinierske stavby, výstavba ČOV, pozemných a priemyselných stavieb, prenájom stavebných strojov.
14.	VANEX, s.r.o.	Projektovanie, výroba a dodávky liniek na odvodňovanie rôznych druhov kalov v priemysle, dopravníky, čistiaca technika.
15.	Tatra-Trade, s.r.o.	Výroba a montáž plastových okien a dverí, montáž žalúzií, parapetov, roliet.
16.	BYP, s.r.o.	Výroba, rozvod a predaj tepla a TÚV, správa majetku mesta, správa bytov a nebytových priestorov.
17.	INTOP. S.r.o.	Prevádzka hotela Smrek, organizácia cateringu.
18.	LPJ-GASTRO s.r.o.	Cateringové služby, rozvoz hotových jedál, stravovacie služby v reštaurácii.
19.	LUKRI, s.r.o.	Medzinárodná automobilová doprava
20.	INVENTIVE, s.r.o.	Automobilové a technické výlisky, obaly na potraviny a kozmetiku, komponenty pre izolačné systémy.
21.	DUGE CATERING, s.r.o.	Cateringové služby, rozvoz hotových jedál, stravovacie služby v reštaurácii.

SWOT analýza Liptovského Hrádku

Silné stránky	Slabé stránky
<u>Dobrá poloha a podmienky pre rozvoj cestovného ruchu a pestovanie športu („máme potenciál byť slovenským Zakopaným“)</u> • Podmienky pre aktivity v prírode (lyžovanie, kúpanie, splavovanie riek, cykloturistika, horská turistika, jazdectvo na koni, poľovníctvo, rybolov, atď.) • Historicko-kultúrny potenciál, atraktívne starobylé objekty, kultúrno-spoločenské udalosti • Zrekonštruovaný hrad a kaštieľ a jeho využitie pre potreby CR • Dobré dopravné napojenie na diaľnicu a železnicu • Dobré podmienky pre rozvoj agroturistiky a vidieckej turistiky v Dovalove • Významné historické osobnosti • Úspešní športovci – cyklistika, lyžovanie, streľba, volejbal – centrum talentovanej mládeže • Rozvoj cezhraničnej spolupráce v kultúre aj športe, partnerské mestá (Česká republika, Poľsko) • Podpora zo strany mesta subjektov, ktoré dotvárajú a prezentujú miestnu kultúru • Spolupráca s oblastnou organizáciou CR • Spoločná propagácia regiónu Horného Liptova prostredníctvom MAS Horný Liptov • Informačné tabule pri pamätihodnostiach – „Trasa pamätihodností“ • Publikácie: Dejiny Liptova od 9. do 19. storočia, Liptov v ľudovej kultúre • LH – administratívno-kultúrne centrum horného Liptova • Atraktívne okolie mesta, blízkosť komplexných stredísk CR, geotermálnych prameňov, jaskýň <u>Ľudia, identita, zručnosti, aktivity</u> • Prítomnosť základných a stredných škôl, ktoré mladých učia zhodnocovať domáce suroviny a využívať informačné technológie • Prítomnosť kvalitnej ZUŠ, Súkromnej ZUŠ a tanečného konzervatória, ktoré pripravujú študentov schopných obstať v medzinárodnej konkurencii • Finančná podpora mesta a obcí pre rozvoj záujmového vzdelávania detí a mládeže	• V meste nie je Informačné centrum, obmedzenú funkciu informačného centra plní recepcia hotela Smrek, chýbajú suveníry, fotografie • Problém nezamestnanosti, nedostatok pracovných príležitostí • Znečisťovanie hrádze a mestskej zelene psími výkalmi • Nevyužitý prírodný potenciál pre šport, turistiku, rekreáciu a prezentáciu moderného atraktívneho mesta v podhorskom prostredí • Nespokojnosť ľudí s organizáciou poskytovania zdravotnej starostlivosti v poliklinike • Absencia sociálnych zariadení – zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb, denný stacionár • Absencia verejných hygienických zariadení • Dopravná infraštruktúra naruša súvislé usporiadanie mesta (železnica pretína mesto) • Nevyhovujúce podmienky pre cyklodopravu medzi Liptovským Hrádkom a Liptovským Mikulášom • Poškodené historické artefakty v meste • Nevhodné, poškodené, neestetické oplatenie arboréta • Nedostatočne využitý potenciál Hradskej hory pre prímestskú letnú a zimnú rekreáciu • Celkový vzhľad cintorínov, nie je dom smútku • Zlý technický stav športovej haly na ulici Športovej, nevyhovujúca infraštruktúra pre výkonnostný šport • Chýba viacúčelová športová hala na zimné i letné športy • Ľudia strácajú kontakt s prírodou, prestávajú sa budovať priateľské komunity obyvateľov sídlisk, narastá anonymita a individualizmus • Chýba detské ihrisko na Celinách • Nedostatočné vybavenie, resp. poškodený mestský mobiliár • Zlý stav niektorých miestnych komunikácií a chodníkov • Riziko zaplavenia vodou z vodného toku

4.5.9 Liptovský Hrádok

• Potenciál v oblasti výskumu a vývoja (lesníctvo, včelárstvo) • Existencia mimovládnych organizácií a občianskych združení (KNL, MAS Horný Liptov, ART Štúdio, OZ DFS Cindruška, OZ Spoločnosť priateľov Múzea liptovskej dediny, ZO Klub trubačov SR, Atak 9, TK Jessy atď.) • Spätosť obyvateľov s územím – silný pocit identity, zapájanie sa do malých rozvojových programov • Aktivity pre zdravotne postihnutých občanov • Bohatý kultúrny život, kultúrno-spoločenské podujatia celoslovenského aj medzinárodného významu • Zručnosti v príprave projektov pre uchádzanie sa o finančnú pomoc a ich implementácia • Silná komunita amatérskych filmárov • Silná skupina ľudí zručných v ľudových remeslách a udržiavaní folklórnych tradícií	Dovalovec počas intenzívnej zrážkovej činnosti • Nevyhovujúci technický stav kultúrneho domu v Dovalove • Absencia dôstojného spomienkového priestoru na voľnom priestranstve parkového typu, ktoré by zachytávalo históriu aj súčasnosť mesta • Nedostatočné využitie primárneho potenciálu mesta (história, kultúra, osobnosti, príroda) • Nevyhovujúci stav prírodného amfiteátra za Skalkou • Nefunkčné kino • Nevyužitie historické budovy, napr. Prvá lesnícka škola v Liptovskom Hrádku, Vitálišova vila • Chýbajú stavebné pozemky pre rodinné domy v Liptovskom Hrádku • Chýba klzisko aj plaváreň • Nevyhovujúci stav „malého podchodu“ • Nevyhovujúce autobusové nástupište • ZŠ Hradná nemá telocvičňu • Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu všetkých investičných zámerov
<u>Miestna ekonomika a služby</u> • Tradícia v drevárskom a elektrotechnickom priemysle • Rôznorodá štruktúra podnikateľov v meste, existencia stabilizovaných firiem • Sponzoring mestských kultúrnych, športových a spoločenských akcií podnikateľmi • Prítomnosť podnikateľských subjektov so zahraničným kapitálom • Relatívne dobrá základňa zariadení poskytujúcich základné služby CR • Dobrá základňa podnikateľských subjektov v odvetví informačných technológií • Sieťovanie obcí a mesta na báze spoločných rozvojových zámerov	
<u>Životné prostredie</u> • Robíme meranie kvality vody, kvalita vodných tokov je relatívne dobrá • Nie sú prítomné žiadne veľké zdroje znečisťovania životného prostredia • Dostatočné kapacity na uskladnenie TKO z mesta i spádovej oblasti, separácia TKO, zber biologicky rozložiteľného odpadu, • Dostatočné vodné zdroje • Permanentná obnova a rekonštrukcia mestskej zelene • Zabezpečenie zásobovania mesta teplom z centrálnych zdrojov tepla • Dobrá kvalita životného prostredia v meste	

4.5.9 Liptovský Hrádok

<u>Občianska infraštruktúra</u> • Súkromné detské jasle, moderná školská infraštruktúra • Nové nájomné i komerčné byty • Nové detské ihriská • Nákupné centrá Lidl, CBA Verex, Jednota, Agromilk <u>Technická infraštruktúra</u> • Vybudovaná telekomunikačná infraštruktúra • Novovybudované centrum mesta - námestie Františka Wisnera, priestor pre stretávanie sa ľudí, organizovanie „domácej kultúry“ • Vyznačené cyklotrasy vrátane mestského okruhu • Estetizácia veľkého podchodu – znázornená história mesta • Zrekonštruované verejné osvetlenie, nasvietené prechody pre chodcov • Bezpečnosť občanov a majetku – kamerový systém • Internetová televízia mesta LH • Bezbariérové vstupy do inštitúcií	
Príležitosti <u>Zriadenie podporných mechanizmov na štátnej a regionálnej úrovni</u> • Rozvoj sietí poskytujúcich ekonomické, právne, poradenské a vzdelávacie služby • Zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k informačným technológiám a k finančným zdrojom pre podnikanie • Vytvorenie ekonomických, legislatívnych a organizačných predpokladov pre rozvoj infraštruktúry • Posilnenie environmentálneho vedomia, ochrana krajiny a prírody <u>Využívanie nástrojov regionálnej politiky EÚ</u> • Využívanie podpory štrukturálnych fondov EÚ • Využívanie iných mimorozpočtových zdrojov mesta – dotácie zo ŠR, nadačné fondy, sponzorské dary <u>Vytváranie partnerstiev v regióne Horného Liptova</u> • Vytváranie partnerstiev (podnikatelia, mimovládne organizácie, samospráva, štátna správa) pri riešení problematiky rozvoja mesta a jeho spádovej oblasti. • Rozvoj cezhraničnej spolupráce	Ohrozenia <u>Vplyvy vstupu do Európskej únie</u> • Odchod ľudí do ekonomicky silnejších oblastí, resp. iných štátov • Rastúca konkurencia na domácom a zahraničnom trhu • Nedostatočné investície do vývoja a výskumu spôsobujúce pokles rozvojového potenciálu a technologické zaostávanie firiem <u>Neprehľadné, chýbajúce a nevhodné koncepcie na úrovni štátu a regiónu</u> • Meniaca sa legislatíva (daňová, odvodová, úverová) slabá vymožitelnosť práva, klientelizmus • Podmienky nemotivujúce k samozamestnaniu (sťažené podmienky pre začiatok vlastného podnikania, pre ich rozbehovú fázu; Nemotivujúce podnikateľské prostredie, absencia systémových nástrojov podpory) • Nedoriešené kompetencie a na ne viazané financie v regionálnej politike • Pokračovanie v negatívnom demografickom vývoji ako dôsledku chýbajúcich podporných politík

4.5.9 Liptovský Hrádok

• Zintenzívnenie väzieb medzi okolitými obcami a družobnými mestami • Dobrá spolupráca s VÚC • Ukončený register obnovennej evidencie pozemkov • Využívanie moderných manažérskych postupov na úrovni mestského úradu a zastupiteľstva • Prudký rozvoj techniky, možnosti internetu, služieb on-line • Rozširovanie eGovernmentu na mestskej úrovni v prospech občanov, podnikateľov a ďalších subjektov pôsobiach na území mesta • Existencia finančných nástrojov na obnovu infraštruktúry, záchranu, údržbu a obnovu kultúrnych a historických pamiatok • Prílev investícií súkromného sektora • Preložka a modernizácia železničnej trate, skvalitnenie dopravy vrátane cestnej i nemotorovej, zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky • Záujem správcov bytov na zvyšovaní energetickej efektívnosti budov v ich správe	<u>Nedostatok finančných prostriedkov na:</u> • dobudovanie a obnovu infraštruktúry • záchranu, údržbu a obnovu kultúrnych a historických pamiatok • propagáciu, reklamu a marketingové aktivity • nízky počet výziev na financovanie projektov z fondov EÚ pre mestá a obce na výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií a chodníkov • pomalý rast kvality služieb, rýchly rast cien produktov a služieb • Nízka motivácia obyvateľstva k rozvoju podnikateľských aktivít • Nadbytok absolventov vyštudovaných v odboroch, o ktoré nie je na trhu práce záujem • Nízka využiteľnosť pracovnej sily na území mesta • Veľká administratívna náročnosť pre získanie finančných prostriedkov z fondov EÚ, obmedzené možnosti čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ a doplnkových mimorozpočtových zdrojov mesta na plánované investičné i neinvestičné aktivity • Malá podpora obcí a miest zo strany štátu, nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk • Rast nezamestnanosti, zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť • Pasívny spôsob života – pasívne trávenie voľného času detí, mládeže i dospelých • Vplyv nežiaducich javov na deti a mládež – drogy, kriminalita, vandalizmus • Nižšia dôchodková úroveň a nižší štandard života obyvateľov
---	--

4.5.9 Liptovský Hrádok

Špecifický cieľ 1	Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v obci
Opatrenie 1.1 Opatrenie 1.2 Opatrenie 1.3	Podporiť rozvoj bývania Dobudovať dopravnú a technickú infraštruktúru v obci Zvýšiť bezpečnosť a skvalitniť sociálnu a občiansku vybavenosť
Kľúčové potreby Liptovského Hrádku v oblasti základnej vybavenosti a služieb	<i>Zlepšenie stavu ciest a chodníkov v meste, skvalitnenie zdravotnej starostlivosti, ďalšia rekonštrukcia a modernizácia škôl, zriadenie sociálneho zariadenia pre dôchodcov.</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Dobrá finančná kondícia samosprávy, 100% úspešnosť v podpore projektov, kvalitný a skúsený tím na úrade s potrebnými zručnosťami, dobrá spolupráca s podnikateľmi, školami a ŽSK.</i>
Aktivity pre opatrenia 1.1 – 1.3	
Investor/partner	
1.1 <i>Výstavba BD</i>	
Kúpa bytového domu na ulici Belanskej (2016-2017, 3,53 mil. eur)	
Dostavba bytového domu s komerčnými bytmi - VIPEX-R s.r.o. (2015)	
Vybudovanie štartovacích bytov pre mladých (10 bj) v komplexe Súkromného tanečného konzervatória (2016-2020)	
1.2 <i>Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry</i>	
- Rekonštrukcia chodníkov a miestnych komunikácií v Liptovskom Hrádku: Hradná, Vyšné a Nižné fabriky, Hurbanova, Rázusova, Duklianska, k Belej, Štúrova, Kollárova, Dovalovo, križovatka pri Pálenici (2015-2018, 7 mil. eur) - Pasportizácia dopravného značenia na miestnych komunikáciách v Liptovskom Hrádku (2016-2022, 25.000€)	
Rekonštrukcia chodníka v Lipovej aleji (2016-2017, 25.000)	
1.3 <i>Budovanie IKT sietí, zlepšenie technického stavu a vybavenia DHZ</i>	
- Dobudovať technickú infraštruktúru MsÚ Liptovský Hrádok so zámerom vytvoriť podmienky pre rozšírenie verejných služieb formou e-governmentu. Pripojenie Mesta L. Hrádok k optickej akademickej internetovej sieti SANET. Dobudovanie optickej siete mesta, prepojenie. Budovanie elektronickej formy výkonu verejnej správy – on-line komunikácia vzájomne medzi inštitúciami verejnej správy, verejnou správou, občanmi a ostatnými subjektmi (2016-2019, 100.000€) - Modernizácia vybavenia DHZ	
- Zabezpečenie objektov školy (SOŠ elektrotechnická) kamerovým systémom (2016-2019, 13.000€) - Pripojenie školy na rýchlostný internet cez optický kábel (SOŠ lesnícka, 2015-2020, 6.000€)	
Kamerový systém UPS	
<i>Výstavba a modernizácia zariadení sociálnej a občianskej vybavenosti</i>	
- Vybudovanie verejných toaliet (2018-2020, 70.000€) - Vybudovanie detského ihriska na Celinách (2016-2022, 20.000€) - Vybudovanie multifunkčného ihriska v športovom areáli na Športovej ulici (2016-2017, 13. 000€) - Vybudovanie viacúčelovej športovej haly za Sokolovňou (2016 - 2022, 1,6 mil. eur)) - Rekonštrukcia športovej haly na Športovej ulici (2016-2022, 2 mil. eur)	

4.5.9 Liptovský Hrádok

• Vybudovanie výstavnej sály úpravou chodby na prízemí KD, vybavenie priestoru funkčným mobiliárom pre voľnočasové aktivity • Modernizácia a rozšírenie kapacity MŠ na ulici Hradnej, úprava chodníkov v areáli, hracie prvky, oplotenie, nábytok, hračky, pomôcky (2015-2022, 320.000€) • Modernizácia a rozšírenie kapacity MŠ J. D. Matejovie, úprava chodníkov, hracie prvky, nábytok, hračky, vybavenie pre školskú kuchyňu, oplotenie (2016-2022, 370.000€) • Modernizácia MŠ Dovalovo, úprava chodníkov, hracie prvky, nábytok, hračky, pomôcky, vybavenie pre školskú jedáleň a kuchyňu (2016-2022, 280.000€) • Skvalitnenie vyučovacieho procesu v ZŠ J. D. Matejovie: modernizácia učební jazykov, využitie pozemkov v areáli školy, preliezky (2016-2022, 100 000€) • Skvalitnenie vyučovacieho procesu v ZŠ na ulici Hradnej: modernizácia učební jazykov, využitie pozemkov v areáli školy, preliezky (2016-2022, 100.000€) • Revitalizácia a elektronizácia školskej knižnice pri ZŠ Hradná: zateplenie objektu, nábytok, IKT, knihy (2016-2022, 100.000€) • Rekonštrukcia kultúrneho domu v Dovalove (2016-2022, 1,4 mil. eur) • Obnova historickej budovy Prvej lesníckej školy v LH pre kultúrny a spoločenský život v meste (2017-2022, 2 mil. eur) • Cintoríny v LH a Dovalove: nové chodníky, lavičky, smetné koše, údržba a rekonštrukcia zelene, rozšírenie kapacity o nové hrobové miesta, vybudovať k nim chodníky, nové oplotenie na cintoríne v Dovalove (2016-2022, 100.000€) • Modernizácia a sfunkčnenie kina v KD LH (digitalizácia), nákup a inštalácia kompletnej zvukovej a svetelnej techniky, výmena kresiel, systémové riešenie vykurovania sály (2016-2022, 100.000€) • Technické vybavenie multifunkčnej a spoločenskej sály v KD LH: svetelná a zvuková technika, výmena stropu a osvetľovacích telies (2016-2022, 50.000€) • V kultúrnom dome v LH vytvoriť priestor pre voľnočasové aktivity klubovo neorganizovanej verejnosti: upraviť veľké chodbové priestory, osvetlenie, ozvučenie, IKT, nábytok, vytvoriť zázemie pri kinosále pre účinkujúcich – forma multifunkčnej klubovne (2016-2022, 30.000€) • Finálna výstavba a úprava priestorov okolo kultúrneho domu v LH: „Námestie sever“ - služby, parkovacie plochy, zeleň (2016-2022, 300.000€)	
• Stavebné úpravy priestorov pre mládež na fare ECAV (10.000€) • Zriadenie a prevádzkovanie materskej školy ECAV (34.000€) • Obnova a výmena krytiny na streche rímskokatolíckeho kostola, obnova fasády kostola (2016, 80 000€)	• ECAV • RKC
• Revitalizácia átria SOŠ elektrotechnickej (2016, 3.000€) • Rekonštrukcia chodníkov v exteriéri školy SOŠE (2016-2017, 10.000€) • Sfunkčnenie ihriska pred školským internátom SOŠE – siete, bránky (2016-2017, 2.000€) • Odborné učebne obrazovej a zvukovej techniky, sieťových technológií a priemyselnej informatiky SOŠE (2016-2018, 10.000€) • Revitalizácia oplotenia okolo školy SOŠE (2017-2018, 4.000€)	• SOŠ elektrotechnická
• Modernizácia stredných škôl (2016-2022)	• ŽSK
• Nákup dopravných prostriedkov pre prepravu študentov SOŠL (2015-2020, 279.000€) • Modernizácia materiálo-technického zabezpečenia výučby odborných predmetov a praktickej výučby SOLŠ (2015-2020, 34.000€) • Rekonštrukcia a modernizácia školského internátu SOŠL (2015-2020, 305.000€) • Vybudovanie multifunkčného ihriska SOŠL (2015-2020, 60.000€) • Rekonštrukcia obslužných komunikácií a spevnených povrchov v areáli SOLŠ (2015-2020, 50.000€) • Rekonštrukcia a modernizácia školy SOŠL (2015-2020, 210.000€) • Rekonštrukcia a zariadenie nových priestorov pre výučbu SOŠL (2015-2020, 57.500€)	• SOŠ lesnícka
• Rekonštrukcia športového areálu Gymnázia (2016-2020, 150 000€) • Zateplenie budovy Gymnázia (2017-2022, 100 000€) • Rekonštrukcia školskej kuchyne, vzduchotechniky Gymnázia (2016-2020, 25.000€)	• Gymnázium

4.5.9 Liptovský Hrádok

• Obstaranie nových varných kotlov a panvíc Gymnázia (2016-2020, 10.000€) • Výmena poškodených podláh v učebniach a kabinetoch Gymnázia (2016-2020, 25.000€) • Výmena krytiny na streche budovy Gymnázia nad telocvičňou, náter strechy a výmena odkvapov na celej budove (2016-2017, 100.000€)				
Zabezpečenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti • Zariadenie sociálnych služieb – zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb, denný stacionár (príležitosť pre investora) • Dom Caritas - Dom sv. Kláry, rekonštrukcia priestorov pre deti a rodiny zo sociálne znevýhodneného a málopodnetného prostredia (2015-2020, 600.000€) – Spišská katolícka charita • Zariadenie pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti – rekonštrukcia a modernizácia budovy polikliniky (2016-2022) • Zriadenie súkromných jasí a detského centra (2015)		• Súkromný sektor • Žilinský samosprávny kraj • Spišská katolícka charita		
Predpokladané finančné zdroje	rozpočet Mesta L. Hrádok, súkromné zdroje partnerov, európske fondy, štátny rozpočet			
Indikatívna finančná intervencia	21.811 tisíc eur			
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 1				
Úroveň ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj overenia	Počiatočné hodnoty
Výstupy (na úrovni aktivít)	• Celková výška verejných výdavkov vynaložených na výstavbu/rekonštrukciu nových bytových jednotiek • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na výstavbu a rekonštrukciu dopravnej infraštruktúry (cesty a parkoviská) • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na budovanie a rekonštrukciu vodovodu, kanalizácie a rozvodných sietí • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na projekty IKT a vybavenie DHZ • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na sociálnu a občiansku vybavenosť/sociálnu a zdravotnú starostlivosť	• tis. eur	• Mesto LH	0
Výsledky (na úrovni špecifického cieľa)	• Počet nových/zrekonštruovaných bytových jednotiek • Celková dĺžka/plocha novovytvorených a zrekonštruovaných motorovej dopravnej infraštruktúry • Celková dĺžka novovytvorených a zrekonštruovaných nemotorovej dopravnej infraštruktúry (chodníky a cykloprávné trasy) • Celková dĺžka novovytvoreného a zrekonštruovaného vodovodu, kanalizácie a rozvodných sietí/počet zrekonštruovaných zariadení • Počet novovzniknutých zariadení sociálnej a zdravotnej starostlivosti	• BJ • m/m2 • ks	• Mesto LH/partneri	0
Dopady (na úrovni strategického cieľa)	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	• %	• vlastné zisťovanie • expertné skupiny obcí	• prieskum 2016 • expertíza 2016

4.5.9 Liptovský Hrádok

Špecifický cieľ 2	Zvýšiť zamestnanosť a zlepšiť podmienky pre podnikanie
Opatrenie 2.1 Opatrenie 2.2	Vytvoriť podmienky pre zvýšenie zamestnanosti a rozvoj podnikania v obci Posilniť marketing mesta a regiónu
Kľúčové potreby Liptovského Hrádku v oblasti práce a podnikania	<i>Podpora malých podnikateľov, domácich výrobcov, prepojenie vyučovacieho procesu na stredných školách s praxou v podnikoch, dobudovanie cyklotrás, prepojenie Liptovského Hrádku a Liptovského Mikuláša cyklochodníkom, centrum pre spoločenské podujatia pod Skalkou, využitie primárneho potenciálu mesta (história, kultúra, osobnosti, príroda)</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Rozvinutá spolupráca a spoločné aktivity mesta a podnikateľov, ako aj drobných remeselníkov, dlhodobá podpora amatérskych umelcov, organizovanie Hornoliptovských jarmokov, podujatí pod Skalkou, Šikovných trhov. Zázemie vytvorené MAS Horný Liptov. Silné stredné školstvo v meste. Lesnícka tradícia.</i>
Aktivity pre opatrenia 2.1 – 2.2	
2.1 <i>Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu</i>	Investor/partner
• Dotvoriť systém cyklotrás v LH – okruh po hrádzi Belej a Váhu (2016-2022, 40.000€) • Znovuvybudovanie rozhládne na Zapači, úprava chodníkov (2016-2022, 30.000€)	• Mesto L. Hrádok • Obec Liptovská Porúbka • Obec Liptovský Peter • Urbár Liptovská Porúbka • Súkromný sektor
• Rekonštrukcia a dobudovanie prírodného amfiteátra za Skalkou: prestrešenie, technické zázemie, ozvučenie, elektrická a vodovodná prípojka, hygienické zariadenia (2016-2022, 600.000€) • Skalka – oprava chodníka, vyhliadková lavička (2015-2022, 15.000€) • Oddychové zákutia v meste: drevené posedenia, altánky, verejné ohniská, odpadkové koše (2016-2022, 45.000€) • Cyklochodník Liptovský Mikuláš – Liptovský Hrádok v súvislosti s prekládkou železnice využiť násyp – vyasfaltovať, dopravné značenie	• Mesto L. Hrádok • ŽSR • Mesto Liptovský Mikuláš
• Využitie rekreačného potenciálu v okolí Hradskej hory – multifunkčný športový areál na letné a zimné športy (2019-2022, 500.000€) • Rozvoj turizmu – kvalita ubytovania, gastronómie, obchodu, zábavy, využívanie miestnych zdrojov, budovanie a rekonštrukcia zariadení CR (2016-2022) • Zvýšenie atraktivity mesta v oblasti kultúrneho turizmu (2016-2022)	• Mesto L. Hrádok • Súkromný sektor • Súkromné tanečné konzervatórium • SOŠ lesnícka
• Vybudovanie salaša a reštaurácie • Rekonštrukcia chaty • Pozorovateľňa na medvede • Ohnisko pri elektrárni • Ihrisko pre deti • Poľovné zariadenia • Lavičky popri rieke Belej	• Urbárske pozemkové spoločenstvo Dovalovo
<i>Podpora nových podnikateľských aktivít</i> • Adaptácia priestorov nad farou ECAV pre účely materskej školy (2015-2019, 150.000€)	• ECAV
• Rekonštrukcia bývalej robotníckej ubytovne na Kultúrno-vzdelávacie centrum (2016-2020, 2 mil. eur) • Vytvorenie pracovných miest pre potreby fungovania KVC • Vytvorenie priestoru pre podnikateľské aktivity v KVC • Vytvorenie priestoru pre rezidenčné výmeny umelcov Liptovského divadla tanca • Vytvorenie pracovných príležitostí pre profesionálny manažment a profesionálnych umelcov v Liptovskom divadle tanca • Šanca pre začínajúcich umelcov v Liptovskom divadle tanca (režisér, dramaturg,	• Súkromné tanečné konzervatórium •

4.5.9 Liptovský Hrádok

- kostýmová spolupráca, choreograf) • Podpora duálneho vzdelávania s prvkami integrácie (Tanečné konzervatórium + Liptovské divadlo tanca) • Podpora rozvoja kreatívneho priemyslu v KVC • Podpora pilotných umeleckých projektov – start-upov v KVC	
• Vybudovanie Domu remesiel v Liptovskom Hrádku – rekonštrukcia objektov bývalých skladov soli z roku 1728	• <i>Ovčiarske múzeum</i> • <i>Združenie priateľov MLD</i> • <i>Liptovské múzeum</i>
<i>Podpora podnikania v poľnohospodárstve a lesníctve</i> • Výstavba silážnej jamy (2016, 110.000€) • Nákup nakladača (2017, 35.000€) • Nákup kŕmneho vozu (2017, 62.000€) • Oprava striech maštali (2016, 12.000€)	• <i>RD Dovalovo</i>
• Rekonštrukcia lesných ciest a vybudovanie nových lesných ciest • Umelá obnova lesa, pestevná činnosť, snehové jamy • Rekultivácia pasienkov • Vybavenie UPS technikou (nákup traktora s príslušenstvom, nákup terénneho auta, príviesného vozíka, obnova PC s príslušenstvom, nákup zariadenia pre lesnú škôlku, náradia, OOPP) • Vybudovanie urbárskeho domu	• <i>Urbárske pozemkové spoločenstvo Dovalovo</i>
<i>Podpora neformálneho vzdelávania a odbornej prípravy</i> • Modernizácia školiaceho centra pre výcvik vodičov – študentov SOŠL (2015-2020, 55.530€) • Nákup lesnej techniky pre potreby praktickej výučby študentov SOŠL a rekvalifikačných kurzov (2015-2020, 310.000€) • Prestavba budovy lesnej správy vo Svaríne na školskú včelnicu (2015-2020, 100.000€) • Rekonštrukcia historickej budovy a jej adaptácia na podnikateľský incubátor (SOŠL, 2015-2020, 833.000€) • Zriadenie záhradníckeho centra (2015-2020, 80.000€) • Spustenie programov celoživotného vzdelávania v oblasti lesného hospodárstva (2015-2020, 40.000€) • Realizácia školiacich a rekvalifikačných kurzov v oblasti práce s MP a krovinorezom (2015-2020) • Zriadenie pracoviska pre poradenské a informačné aktivity v lesnom hospodárstve v kontexte PRV SR na roky 2014-2020 (2015-2020, 5.000€) • Organizácia a podpora odbornej činnosti žiakov (2015-2020, 10.000€)	• <i>SOŠ lesnícka</i> • <i>Žilinský samosprávny kraj</i>
• Solárna fotovoltaiická elektrárňa – praktická učebná pomôcka pre žiakov SOŠ elektrotechnickej (2015, 6.000€)	• <i>SOŠ elektrotechnická</i> • <i>Žilinský samosprávny kraj</i>
2.2 <i>Podpora prezentačných a propagačných aktivít</i> • Podpora novej marketingovej komunikácie mesta, snaha o zmenu identity mesta s ohľadom na etablovanie ambiciózných kultúrnych projektov (2015-2022)	• <i>Súkromné tanečné konzervatórium</i> • <i>Mesto Liptovský Hrádok</i>
• Informačné a popularizačné podujatia (SOŠ lesnícka, 2015-2020, 10.000€)	• <i>SOŠ lesnícka</i> • <i>Žilinský samosprávny kraj</i>
• Informačné tabule UPS, firemná tabuľa UPS • Knihy, DVD, trička s logom	• <i>UPS</i>
<i>Budovanie informačno-náučných turistických trás</i> • Tvorba edukačných trás a informačných materiálov pre Arborétum v Liptovskom Hrádku (2015-2020, 50.000€)	• <i>SOŠ lesnícka</i> • <i>Žilinský samosprávny kraj</i>

4.5.9 Liptovský Hrádok

Predpokladané finančné zdroje	rozpočet Mesta L. Hrádok, súkromné zdroje partnerov, európske fondy, štátny rozpočet			
Indikatívna finančná intervencia	5.098 tisíc eur			
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 2				
Úroveň ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj overenia	Počiatočné hodnoty
Výstupy (na úrovni aktivít)	• Celková výška verejných výdavkov vynaložených na budovanie infraštruktúry cestovného ruchu • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu nových podnikateľských aktivít • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu podnikania v poľnohospodárstve a lesníctve • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu neformálneho vzdelávania a odbornej prípravy • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na prezentáciu a propagáciu podnikateľských a samosprávnych aktivít • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na vytvorenie a udržanie informačno-náučných trás • Celková výška verejných výdavkov na projekty vytvárajúce pracovné miesta	• tis. eur	• Mesto LH/partneri	0
Výsledky (na úrovni špecifického cieľa)	• Počet novovytvorených pracovných miest • Počet podporených subjektov v poľnohospodárstve a lesníctve • Počet nových podnikov a prevádzok • Kapacita reštauračných a ubytovacích zariadení • Počet účastníkov neformálneho vzdelávania a odbornej prípravy • Počet prezentačných a propagačných podnikateľských a obecných aktivít v regióne • Počet vytvorených a udržiavaných informačno-náučných trás	• pracovné miesto • subjekt • podnik • stolička • lôžko • účastník • akcia • trasa	• Mesto LH/partneri	• 0 • údaje v akčnom pláne
Dopady (na úrovni strategického cieľa)	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	• %	• vlastné zisťovanie • expertné skupiny obcí	• prieskum 2016 • expertíza 2016

4.5.9 Liptovský Hrádok

Špecifický cieľ 3	Podporiť rozvoj občianskej spoločnosti
Opatrenie 3.1	Zlepšiť kvalitu spoločenského života v obci a podporovať aktivity pre využitie voľného času
Opatrenie 3.2	Zlepšiť znalosť územia a posilniť pocit hrdosti na obec/región
Opatrenie 3.3	Podporiť spoluprácu na všetkých úrovniach v obci aj mimo nej
Opatrenie 3.4	Zlepšiť medziľudské vzťahy
Kľúčové potreby Liptovského Hrádku v oblasti občianskej spoločnosti	Navrátenie kina do Liptovského Hrádku, vybavenie KD pre spoločenské podujatia, vytvorenie podmienok pre rekreačné športové využitie mládeže ako aj pre výkonnostný šport, oddychové zóny na stretávanie ľudí.
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	Dlhodobá aktívna kultúrna a spolková činnosť na území mesta aj v spolupracujúcich obciach, dobrá spolupráca v rámci MAS Horný Liptov, existencia aktívnej Komunitnej nadácie Liptov, silná kultúrna, divadelná, tanečná a filmová tradícia, skúsenosti s organizovaním medzinárodných súťaží v oblasti kultúry, úspešná a populárna ZUŠ s vytvoreným priestorom aj pre umelecké vzdelávanie dospelých, súkromná tanečná škola s celoslovenským pôsobením, športová tradícia s množstvom svetovo úspešných špičkových športovcov. Finančná podpora domácej kultúry a športu zo strany Mesta Liptovský Hrádok je posledných 5 rokov v priemere 200.000€ ročne.

Aktivity pre opatrenia 3.1 – 3.4	Investor/partner
3.1 Zvyšovanie informovanosti o živote v meste - Vydávanie Mesačníka mesta LH, mestská internetová televízia, webstránka, mestský rozhlas (2015-2022, 130.000€) - Nákup kvalitnej zvukotechniky a ozvučenie námestia, digitalizácia mestského rozhlasu (2016-2022, 150.000€)	Mesto Liptovský Hrádok
Podpora organizovania kultúrnych, športových a iných podujatí - Podpora voľnočasových aktivít pre mládež a mládežnícke projekty (2015-2022, 8x5.000€) - Podpora stretnutí a voľnočasových aktivít pre dospelých (2015-2022, 8x3.000€) - Kultúrne a spoločenské podujatia pre verejnosť (2015-2022, 8x4.000€) - Aktivity prebiehajúce v cirkevnom zbore (2015-2022, 8x7.000€) - Worship festival (2015-2022, 8x1.000€) - Exittour (2015-2020, 2x 8.000€) - Detský tábor (2015-2022, 8x1.500€)	ECAV
- Organizácia celoslovenských a regionálnych aktivít zameraných na žiakov základných škôl (2015-2020, 10.000€) - Organizácia kultúrno-spoločenských a športových podujatí v spolupráci mesta a subjektov na území mesta (2015-2022, 100.000€) - Pamäť človeka na Človeka (udeľovanie ocenení a spracovanie filmových dokumentov o významných osobnostiach mesta a regiónu) - Cena Ladislava Habiňáka	- Mesto Liptovský Hrádok - Komunitná nadácia Liptov
Organizácia ostatnej voľnočasovej aktivity žiakov SOŠ lesníckej (2015-2020, 10.000€)	SOŠ lesnícka
Podpora fungovania spoločenských organizácií na úrovni mesta - Podpora útulku pre nájdené zvieratá (pozemok 2.700 m2 za 1 €/rok, dotácia 200€/rok) - Podpora ART Štúdia (1.000 €/rok, zdarma priestory a energie v KD)	- Mesto Liptovský Hrádok - OZ Zatuláný chlpáčik - ART Štúdio
3.2 Regionálna výchova a vzdelávanie Vybudovať Elektrotechnické múzeum (2015, 5.000€)	- SOŠ elektrotechnická - Žilinský samosprávny kraj

4.5.9 Liptovský Hrádok

• Vytvorenie pietneho a spomienkového miesta na Lubyho lúke (20.000€) • Umelecké tvorivé dielne zamerané na dobudovanie Girsíkovho parku mladých dreveným mobiliárom, 5. výročie založenia parku (2015-2022, 6.000€) • Obnova historických artefaktov – obnoviť liatinovú katedrálu, liatinové kríže, pietny kríž, spomienkové artefakty 1. a 2 svetovej vojny, osadiť bronzovú bustu M. R. Štefánika (2015-2022, 100.000€) • Putovanie históriou – prehliadky mesta v dobových kostýmoch, doplnenie dobových kostýmov (2016-2022, 30.000€) • Pochôdzky hrádockými dejinami – cyklus prednášok (2015 – Národný trust, s. o.) • Publikačná a propagačná činnosť – vydať knihu o histórii hrádockého hasičského zboru, knihu Liptov v ľudovej kultúre, zakúpiť fotoknihy a historické knihy, ktoré propagujú mesto a región, realizovať výskum novšej histórie mesta LH, vydať knihu „Príbeh mesta v období medzi dvoma vojnami“, založiť Mestské múzeum s cieľom výskumu, dokumentácie a prezentácie dejín a kultúry mesta LH a regiónu Horný Liptov, spracovanie a vydanie turistického sprievodcu mestom a okolím minimálne v 3 jazykových mutáciách (SJ, AJ, PL), zriadiť infocentrum a poskytovať sprievodcovské služby (2015-2022, 100.000€) • Podpora etnologických prieskumov – hudba, tanec, film		• Mesto Liptovský Hrádok • SOŠE • Ministerstvo školstva SR • ART Štúdio • Liptovské múzeum • Ovčiarske múzeum • Združenie priateľov MLD • Komunitná nadácia Liptov
• Organizácia Tanečných domov – spoločné učenie tancov z oblasti Liptova • Vytvorenie priestoru pre tanečné sústredenia folklórnych súborov • Podpora účasti detí na medzinárodných súťažiach		• Liptovské kultúrne stredisko • Národné osvetové centrum • Súkromné tanečné konzervatórium • Mesto Liptovský Hrádok • MAS Horný Liptov • Základná umelecká škola
3.3 <i>Vytváranie podmienok pre rozvoj regionálnej a nadregionálnej spolupráce</i> • Partnerská spolupráca miest – oblasť kultúry, umeleckej činnosti, turistiky, športu a pod. (2016-2022, 30.000€) • Medzinárodné výmeny študentov a učiteľov (2015-2020, 120.000€) • Medzinárodný Festival valaskej kultúry tematicky spojený s dejinami mesta a regiónu		• Mesto Liptovský Hrádok • ZUŠ, Súkromná ZUŠ • SOŠ lesnícka • SOŠ elektrotechnická • Gymnázium • Súkromné tanečné konzervatórium • Komunitná nadácia Liptov • MAS Horný Liptov • partnerské mestá a regióny • Národný trust, n. o. • Ovčiarske múzeum
• Medzinárodná tematická súťaž neprofesionálnych filmov Tatranský kamzík (2017, 2019, 2021, 15.000€)		• ART Štúdio • Liptovské kultúrne stredisko • Národné osvetové centrum • UNICA
Predpokladané finančné zdroje	<i>rozpočet Mesta L. Hrádok, súkromné zdroje partnerov, európske fondy, štátny rozpočet</i>	
Indikatívna finančná intervencia	1.003 tisíc eur	

4.5.9 Liptovský Hrádok

Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 3				
Úroveň ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj overenia	Počiatočné hodnoty
Výstupy (na úrovni aktivít)	• Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu informovanosti • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu spoločenských organizácií a ich aktivít • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu podujatí zameraných na uchovanie a rozvoj tradícií • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na vydanie monografií/zrekonštruovanie pamätných izieb a miestnych múzeí • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na organizovanie podujatí miestnymi knižnicami • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na zber materiálov o území – pamäť regiónu • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na organizovanie osvetových a vzdelávacích aktivít • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu rozvoja dobrovoľníctva a solidarity • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na vytvorenie nových partnerstiev nadregionálnej úrovne • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na organizovanie podujatí s partnerskými organizáciami	• tis. eur	• Mesto LH/partneri	• 0 • podľa akčného plánu
Výsledky (na úrovni špecifického cieľa)	• Počet informačných aktivít • Počet kultúrnych a spoločenských podujatí • Počet zapojených dobrovoľníkov • Počet zorganizovaných diskusných a osvetových podujatí • Počet zapojených škôl do regionálnych súťaží • Počet zorganizovaných podujatí zameraných na uchovanie a rozvoj tradícií • Počet vydaných monografií/zrekonštruovaných pamätných izieb/miestnych múzeí • Počet podujatí organizovaných miestnou knižnicou • Počet novovytvorených partnerstiev nadregionálnej úrovne	• aktivita • podujatie • dobrovoľník • škola • monografia • pamätná izba • múzeum • partnerstvo	• Mesto LH/partneri	0
Dopady (na úrovni strategického cieľa)	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	• %	• vlastné zisťovanie • expertné skupiny obcí	• prieskum 2016 • expertíza 2016

4.5.9 Liptovský Hrádok

Špecifický cieľ 4	Podporiť ochranu životného prostredia a udržateľné využívanie zdrojov
Opatrenie 4.1	Zvýšiť mieru zhodnocovania odpadov a likvidácie čiernych skládok
Opatrenie 4.2	Znížiť riziko negatívnych dôsledkov prírodných katastrof a katastrofických udalostí
Opatrenie 4.3	Zavedenie postupov pre zvýšenie ochrany krajiny a krajinotvorby
Kľúčové potreby Liptovského Hrádku v oblasti životného prostredia	<i>Zvýšiť účinnosť separácie TKO, zlepšiť starostlivosť o zeleň v meste, zveľadiť arborétum, zvýšiť hospodárnosť pri zásobovaní teplom a teplou vodou, zabezpečiť ochranu pred povodňami a zosuvmi pôdy, postarať sa o čistotu tokov a hrádzí, znižovanie energetickej náročnosti budov</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Zakorenené povedomie obyvateľov a reprezentantov mesta o Liptovskom Hrádku ako zelenom meste s kvalitným životným prostredím. Dobrá finančná kondícia samosprávy.</i>
Aktivity pre opatrenia 4.1 – 4.3	
4.1 <i>Budovanie systému separovania odpadu a spoločných kompostovísk</i>	Investor/partner
- Podpora separovaného zberu TKO: 120 l kontajnery, posilniť kontajnerové státi, osвета (2016-2022, 800.000€) - Oplotenie a monitorovanie skládky TKO – oplotiť skládku TKO neželezným plotom a namontovať kamerový systém (2016-2022, 100.000€)	Mesto Liptovský Hrádok
4.2 <i>Posilnenie vodozádržnej funkcie tokov, výstavba protizáplavových zariadení a protipožiarnych nádrží</i>	Urbárske pozemkové spoločenstvo Dovalovo
4.3 <i>Zníženie energetickej náročnosti budov</i>	Mesto Liptovský Hrádok
- Obnova budovy kultúrneho domu v LH formou tepelnej ochrany, rekonštrukcia strechy, výmena dvier na rampe (2015-2022, 700.000€) - Rekonštrukcia kultúrneho domu v Dovalove	- SOŠ elektrotechnická - Žilinský samosprávny kraj
Znižovanie energetickej náročnosti budov – výmena okien, zateplenie obvodových plášťov budovy SOŠ elektrotechnickej (2015, 400.000€)	- SOŠ lesnícka - Žilinský samosprávny kraj
Zateplenie a výmena okien na budove telocvične SOŠ lesníckej (2015-2020, 145.000€)	- SOŠ lesnícka - Žilinský samosprávny kraj
Zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy Kultúrno-vzdelávacieho centra a výmena palivovej základne KVC (2016-2020)	Súkromné tanečné konzervatórium
<i>Starostlivosť o vodné toky</i>	- Povodie Váhu - Slovenský rybársky zväz
- Úprava koryta potoka Dovalovec (1 mil. eur) - Zabezpečenie sútoku Belej a Váhu pred zosuvmi pôdy	
<i>Vypracovanie a implementácia stratégií šetrného prístupu k životnému prostrediu</i>	- Mesto Liptovský Hrádok - BYP, s.r.o.
Zvýšenie hospodárnosti pri zásobovaní teplom a teplou vodou v bytovo-komunálnej sfére mesta LH – staré rozvody vymeniť za predizolované potrubia (2016-2022, 2 mil. eur)	
<i>Výchova k udržateľnému využívaniu miestnych zdrojov a starostlivosti o krajinu</i>	- SOŠ elektrotechnická - Žilinský samosprávny kraj
Model inteligentného domu (2015-2018, 3.000€)	
<i>Starostlivosť o zeleň v intraviláne mesta</i>	Mesto Liptovský Hrádok
Obnova mestského mobiliáru – lavičky, koše, kvetníky, popolníky, prístrešky, zastávky (2016-2022, 30.000€)	

4.5.9 Liptovský Hrádok

• Zelené miesta pre oddych (45.000€) • Zelené projekty – permanentná rekonštrukcia verejnej zelene (2016-2022, 16.000€)				
• Revitalizácia zelene v okolí KVC		• <i>Súkromné tanečné konzervatórium</i>		
• Oplotenie arboréta – staré oplotenie nahradiť novým murovaným plným plotom, ktorý zodpovedá podmienkam pre oplotenie chráneného areálu v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny v SR (120.000€) • Rekonštrukcia Arboréta v Liptovskom Hrádku (2015-2020, 150.000)		• <i>SOŠ lesnícka</i> • <i>Žilinský samosprávny kraj</i>		
Predpokladané finančné zdroje	<i>rozpočet Mesta L. Hrádok, súkromné zdroje partnerov, európske fondy, štátny rozpočet</i>			
Indikatívna finančná intervencia	5.509 tisíc eur			
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 4				
<i>Úroveň ukazovateľa</i>	<i>Ukazovateľ</i>	<i>Merná jednotka</i>	<i>Zdroj overenia</i>	<i>Počiatkové hodnoty</i>
<i>Výstupy (na úrovni aktivít)</i>	• Celková výška verejných výdavkov vynaložených na organizovanie osvetových a vzdelávacích aktivít • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na budovanie systému separovania odpadov a likvidáciu čiernych skládok • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na protizáplavové opatrenia • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na protipožiarne opatrenia • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na starostlivosť o vodné toky • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na budovanie zelenej infraštruktúry • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na zníženie energetickej náročnosti budov • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na zlepšenie životného prostredia v meste	• tis. eur	• Mesto LH/partneri	0
<i>Výsledky (na úrovni špecifického cieľa)</i>	• Počet osvetových a vzdelávacích aktivít zameraných na separáciu odpadu a prevenciu pred tvorbou čiernych skládok • Počet zlikvidovaných čiernych skládok • Zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách • Počet renovovaných verejných budov • Počet aktivít zameraných na starostlivosť o vodné toky • Podiel udržiavanej zelenej infraštruktúry na celkovej rozlohe obce	• počet • percento	• Mesto LH/partneri	0
<i>Dopady (na úrovni strategického cieľa)</i>	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	• %	• vlastné zisťovanie • expertné skupiny obcí	• prieskum 2016 • expertíza 2016